

אוגוסט 2023

מגמת שילוב אמצעים אמנותיים בטיפול - תקצירי הקורסים לשנת תשפ"ד

76-7601 העולם כפרפורמנס: התבוננות פרפורמטיבית על העולם ועל העצמי/ד"ר איילת אורג

בקורס נדון במשמעויות השונות של המונח "פרפורמטיב". נתבונן על פעולות יום-יומיות, בכלל, ופעולות בעולם הטיפול בפרט, כמופעים, בעלי פוטנציאל טרנספורמטיבי. הסטודנטים יחשפו ויבינו את מושג הפרפורמנס וכיצד הוא מכונן ומפעיל (ואולי גם משחזר) את המציאות בה אנחנו חיים ופועלים. בנוסף, ילמדו ויתנסו בכיתה בעבודה רפלקטיבית יצירתית, בה יבחנו את המופעים השונים של העצמי מתוך ההקשרים והמיקומים הייחודיים להם – הקשרים חברתיים, תרבותיים, דתיים, מגדריים ופוליטיים, כאנשים וכעובדים סוציאליים.

76-7602 Photovoice - שימוש בתמונה ובטקסט לטיפול פרטני, קבוצתי ושינוי חברתי/ד"ר נעמה לוי דגן

Photovoice (פוטו-וויס) היא מתודולוגיה ויזואלית וטקסטואלית המכוונת להביא לשינוי חיובי בקהילות שונות. השיטה עושה שימוש בצילום ובטקסט לצורך חקר ותייעוד צרכים קהילתיים על ידי חברי הקהילה עצמה, והיא מיושמת במסגרת קבוצתית, בה מתקיים שיח אודות הצילומים והטקסטים שמביאים המשתתפים. הלמידה תיעשה באמצעות הרצאות פרונטליות והתנסות מעשית-קבוצתית של השיטה. השיעורים הראשונים יועברו במתכונת של הרצאה ויוקדשו ללימוד המקורות ההיסטוריים של הגישה, היסודות התיאורטיים עליהם היא נשענת והשדות המחקריים והקליניים בהם היא מיושמת. המשך הקורס יהיה בנוי מלמידת השיטה באמצעות התנסות מעשית בה. בחלק זה הסטודנטים ישתתפו בקבוצת פוטו-וויס שתעסוק בנושא המשותף למשתתפים ובו הם בחרו לעסוק, כמקובל בשיטה. ההתנסות המעשית בקבוצה תשמש גם כפלטפורמה ללימוד השיטה תוך התייחסות לסוגיות אתיות, ניתוח צילומים וטקסטים, והנחיית קבוצת פוטו-וויס. חלקו האחרון של הקורס יוקדש ללימוד הפרקטיקה של בניית קבוצת פוטו-וויס והנחייתה.

76-603+76-604 ביבליותרפיה בעבודה סוציאלית/ד"ר ליאור גרנות

הביבליותרפיה הנה טיפול רגשי באמצעות קריאה וכתביה, המיועד לעבודה טיפולית עם יחידים וקבוצות, ילדים ומבוגרים. שילוב פרקטיקות של דיאלוג עם טקסט בטיפול ושל כתיבה בטיפול מהווה אמצעי השלכתי למגע רגשי עם תכנים נפשיים שונים ועיבודם באופן מעמיק ובה בעת המעניק תחושת ביטחון, מעצם היותו של הטקסט קרוב לעולמו הרגשי של המטופל אך יחד עם זאת מהווה אובייקט חיצוני לו. בקורס ייחשפו המשתתפים לעולם הביבליותרפיה ככלי התערבות בטיפול עבור אוכלוסיות שונות, ילמדו כיצד לבחור טקסט המתאים לעבודה רגשית עבור מטופליהם, כיצד לעבוד באמצעותו וכיצד לשלב פרקטיקות של כתיבה בטיפול. בתום הקורס יהיו באמתחתם של המשתתפים את אבני

היסוד של שפת הביבליותרפיה, כך שיוכלו לעשות שימוש בפרקטיקות של עבודה באמצעות טקסטים עבור אוכלוסיות שונות המתמודדות עם מגוון מצבים נפשיים.

76-7610+76-7611 סמינריון ופרקטיקום: הדרמה של האמנות: מסיפור לטיפול/ד"ר עדי ברק

בסמינר ופרקטיקום נתעמק בתיאוריות מגוונות של טיפול המשלב בתוכו אמצעים אומנותיים, כדי לפתח גישה רחבה והוליסטית לטיפול. כחלק מהלימוד נתנסה באמנויות שונות בהקשרן הטיפולי: תיאטרון פלייבק, תנועה, כתיבה ועוד. בהתבסס על ההתנסות האישית נחקור את הקשר שבין הפרקטיקה האומנותית לבין התיאוריה. את התיאוריות והפרקטיקות הנלמדות ניישם על תיאורי מקרה שיביאו הסטודנטים והסטודנטיות לכיתה.

76-7700 מושגים תאורטיים בפרקטיקה מתקדמת בעבודה סוציאלית/גב' רלי זילברברג

הקורס יעסוק במושגי היסוד ובפרקטיקה של הטיפול הפסיכודינמי.

76-842 פסיכופתולוגיה של המבוגר/גב' אפרת הראל-היימן

מטרות הקורס הן הכרת מגוון מחלות נפש והפרעות הנפשיות; התבוננות בגישות שונות להבנת מקורות התחלואה הנפשית; והכרת גישות שונות לטיפול בתחלואה הנפשית. נושאי הקורס המרכזיים הם: מקורות התחלואה הנפשית; פרספקטיבה ביולוגית, קוגניטיבית (דור ג'), דינמית ואקזיסטנציאליסטית; הפרעות נפשיות; הפרעות מצב הרוח; הפרעות סומטופורמיות; הפרעות דיסוציאטיביות; הפרעות אישיות דגש על הפרעת אישיות גבולית.

76-808 שיטות מחקר (למסלול עם תזה) / פרופ' אילון

הקורס נועד ללוות את הסטודנטים בתהליך כתיבת הצעת התזה. התהליך כולל את בניית שאלת המחקר, חיפוש חומר מחקרי בנושא, כתיבת ההצעה הראשונית. קריאה ביקורתית של חומר מחקרי. זיהוי סוגי מחקר שונים והטיות במחקר כמותני. במהלך הקורס, הסטודנטים יפתחו את שאלת המחקר הראשונית שלהם וילמדו לקשר בין שאלת המחקר למערך המחקר הרצוי. בנוסף, הסטודנטים יתנסו בכתיבה מדעית ובמתן וקבלת משוב.

76-809 שיטות מחקר (למסלול עם תזה) / פרופ' אילון

הקורס נועד ללוות את הסטודנטים בתהליך כתיבת הצעת התזה והסקירה הספרותית. התהליך כולל קריאה ביקורתית של חומר מחקרי. זיהוי סוגי מחקר שונים והטיות במחקר איכותני. בחירת כלי המחקר וכתיבת פרק המבוא. הקורס מיועד לסטודנטים הכותבים את עבודת התזה. זהו קורס בסיסי המיועד לעזור לסטודנטים לקרוא מחקר באופן ביקורתי, להעריך מחקר וליזום ולתכנן מחקר מקורי. בסמסטר זה, הסטודנטים יכירו שיטות מחקר איכותניות, יקבלו ויתנו משוב על פרק המבוא בעבודת התזה.

76-810 שיטות מחקר (למסלול בלי תזה) / ד"ר ורבולוף-בקר

הקורס נועד להקנות לסטודנטים ידע בסיסי בשיטות המחקר המקובלות במדעי החברה. במסגרת הקורס ילמדו הסטודנטים להכיר מערכי מחקר שונים ושיטות מגוונות לאיסוף נתונים. כמו כן, הסטודנטים ילמדו לקרוא ולהעריך מחקר באופן ביקורתי לוודא את עמידתו של המחקר בדרישות האתיקה המחקרית.

76-948 סוגיות בהתערבות מבוססת ראיות (למסלול בלי תזה)/ד"ר ורבולוף-בקר

בשנים האחרונות גוברים הקולות הדורשים כי העשייה בעבודה סוציאלית, לצד מקצועות אחרים, תהיה מבוססת על ידע אמפירי אודות שיטות התערבות יעילות. לשם כך, יש צורך מתמיד ביצירת בסיס ידע מקצועי התורם למומחיותם של העובדים הסוציאליים. הקורס מיועד לסייע לסטודנטים לשאול שאלות מהשדה המקצועי כך שניתן יהיה לענות עליהן באופן מחקרי. הסטודנטים ילמדו לזהות את הראיות הטובות ביותר על מנת לענות על השאלות המקצועיות ולהעריך ראיות אלו באופן ביקורתי. כמו כן, ילמדו הסטודנטים כיצד להסתייע במחקרים בתחום מדעי החברה כבסיס לקבלת החלטות לגבי תכנון פרקטיקה מקצועית והערכתה.